

Libor

Incipiunt capitula secundi libri

Aurelij Augustini de trinitate in secundū librum proemium.

- i De regulis fm quas scriptura de patre loquitur et filio.
- ii De his scripture locis in quibus dubium est an propter assumptam creaturam minorem patre iudicet filium: an vero hoc tantum quod licet equalē patri: tñ et de patre sic doceant.
- iii De his qui spiritū sanctum non minorem patre iudicant: sed tantum quod de patre procedit.
- iiii De clarificatione qua et pater filium glorificat et filius patrem.
- v Quō intelligenda sit missio: siue filij aut spiritū sancti.
- vi Quid sit quod nunquā legit pater maior spiritū sancto: aut spiritū sanctū minor patre.
- vii Propositio questionis de multimodis apparitionibus dei: quarum quedam missiones appellantur: cum pater missus non queat dici: sed aut filius: aut spiritū sanctus cooperante tamē in omnibus trinitate.
- viii De his qui naturam dei visibilem putauerunt.
- ix De his qui filium volūt etiam ante carnis assumptionem fuisse mortalem: ut solus pater immortalitatem habere credatur.
- x An indiscrete deus trinitas patribus apparuerit: An aliqua ex trinitate persona.
- xi De tribus viris abrae visis: cum quibus sicut cum domino deo loquitur.
- xii De duobus angelis qui in humana forma apparuerunt iohanni: et in quibus dominus singulariter appellatur.
- xiii De visione moysi qua deum vidit in orebus per ignem in rubo.
- xiiii De apparitione dei in exitu israel de egypto.
- xv De his que diuinitus gesta sunt coram moysi in monte syna.
- xvi Utrum deus per suam substantiam a moysi apparuerat: an per visibilem creaturam.
- xvii De ex persona domini iesu christi dicta intelligenda sunt a moysi: ponam te supra petram et auferam manus meas et posteriora mea videbis.
- xviii De visione danielis in qua illi et patris et filij persona apparuit in specie corporali

Quam homines deum querunt: et ad intelligentiam trinitatis per captum infirmitatis humane animum intendunt: experti difficultates laboriosas: siue in ipsa acie mentis conantes intueri inaccessibilem lucem: siue in ipsa multipliciter multimoda locutione scripturarum vel litterarum sacrarum: ubi mihi non videtur nisi atteri animam: ut christi gratia glorificata dulcescat: cum ad aliquid certum discussa omni ambiguitate puenierit: facillime debet ignoscere erratibus in tanti puestigatioe secreti. Sed duo sunt que in errore hominum difficillime tolerantur: presumptio priusquam veritas pateat: et cum iam patuerit presumptio defensionis falsitatis. In quibus duobus vitijs nimis inimicis inuentioni veritatis: et tractationi diuinorum secretorum librorum: si me ut precor spero: deus defecerit atque munierit scuto bonivoluntatis sue: et gratia misericordie sue: non ero segnus ad inquirendam substantiam dei: siue per scripturam eius siue per creaturam. Que utraque nobis ad hypponit intuenda: ut ipse quare: ipse diligat quod illa inspirauit: et ista creauit. Nec trepidus ero ad pferendam sententiam meam: in qua magis amabo inspicere a rectis: quam timebo morderi a pueris. Gratant enim suscipit oculum colubinum pulcherrima et modestissima charitas: dentem autem caninum vel euitat cautissima humilitas: vel retundit solidissima veritas. Ad agiscum optabo a quo libet reprehendi: quod siue ab errate: siue ab adulate laudari. Nullum enim reprehensorum formidandum est amatorum veritatis. Et tamen aut inimicum reprehensum est: aut amicum. Si in inimicum insultat: ferendum est. Amicum autem si errat docendum: si docet audientibus. Laudator vero et errans confirmat errorem: et adulas illicet in errore. Emendabit ergo me iustus in misericordia et arguet me: oleum autem peccatoris non impinguabit caput meum.

De regulis fm quas scriptura de patre et filio loquitur. Ca. I.

Quamobrem quamquam firmissime teneamus de domino iesu iesu christo: et per scripturas disseminatam: et a doctis catholicis earundem scripturarum tractatoribus demonstratam tanquam canonicam regulam: quomodo intelligat dei filius et equalis patri secundum dei formam: in qua est et minor patre secundum sui formam quam accepit: in qua forma non solum patre: sed et spiritū sancto: neque hoc tantum: sed etiam in seipso minor

inuent^o ē: nō seipō qui fuit: sed seipō q̄ est: qz forma sui accepta formā dei nō amisit: sic scripturaz que in supiori libro cōmemorauim^o testimonia docuerūt. Sūt tñ quedā in diuinis eloquijs ita posita vt ambiguū sit ad quā pot^o regulā referant: vt ad eā qua intelligim^o minorē filiū i assumpta creatura: an ad eā qua intelligim^o: nō quidē minorē esse filiū sed equalē patri: tñ ab illo hūc eē deū de deo lumē de lumē. Filiū q̄ppe dicim^o deū de deo: p̄m aut deū tantū nō de deo. Tñ manifestū est q̄ fili^o habeat aliū de quo sit z cui^o fili^o sit: pater aut nō filiū de quo sit habeat: s̄ tantū cui pater sit. Omis em̄ fili^o de p̄e q̄ est: et p̄i fili^o ē. Null^o aut p̄ de filio ē q̄ est: sed filio pater est. Quedā itaqz ita ponunt in scripturis de patre z filio vt indicēt vnitatē eq̄litateqz sube: sicuti est: Ego z p̄ vnū sum^o. et: Lū in forma dei esset: nō rapinā arbitrat^o esse se equalē deo: z quecūqz talia sunt. Quedā vō ita vt minorē oñdant filiū ppter formā serui: id est ppter assumptā creaturā mutabilis hūaneqz sube: sicuti ē q̄ ait: Quis pater maior me est: et: Pater nō iudicat quecūqz: sed om̄ne iudiciū dedit filiis. Nā paulopost p̄sequēter ait: Et p̄tatem dedit ei iudiciū facere: qm̄ filius hoīs est. Quedā porro ita vt nec mior nec equalis sit oñdāt: sed tñ q̄ de p̄e sit int̄met̄: vt est illud: Sicut habet pater vitā in semetip̄o: sic dedit filio vitā habere in semetip̄o: et illud: Neqz em̄ pot^o fili^o a se facere qcqz: nisi q̄ viderit p̄em facientē. Quod si ppter rea dictū acceperim^o: qz in forma accepta ex creatura mior ē filius: p̄sequēs erit vt p̄o pater sup aquas ambulauerit: aut alicui^o alterius ceci nati de sputo z luto oculos aperuerit z cetera: q̄ fili^o in carne appens inter hoīs fecit: vt posset ea facere qui dixit: nō posse filiū a se facere quicqz: nisi q̄ viderit p̄em facientē. Quis aut vel delyr^o ita sentiat? Restat ḡ vt hec ideo dicta sint: qz incōmutabilis est vita filij sicut p̄is: z tñ de p̄e ē: z inseparabilis ē opatio p̄is z filij. S̄z tñ ita opari filio de illo ē: de quo ip̄e ē: id ē de p̄e. Et ita videt fili^o us p̄em: vt quo eū videt: hoc ip̄o sit fili^o. Nō em̄ aliud illi ē esse de p̄e: id est nasci de p̄e: q̄ videt p̄em. Aut aliud videre opantē q̄ p̄ter opari: s̄ ideo nō a se: qz nō ē a se. Et iō q̄ viderit p̄em facientē: hec eadē facit z fili^o si misit: qz de p̄e est. Neqz em̄ alia sicut pictor alias tabulas pingit: queadmodū alias ab alio pictas vidit. Hec eadē dissimilit: sicut corp^o easdē l̄ras exp̄mit: quas anim^o cogitauerit: s̄ quecūqz inquit pater facit: hec eadē fi-

lius facit s̄st. Et hec eadē dixit z s̄stiter: ac per b inseparabilis z par ē opatio patri z filio: sed a patre ē filio. Ideo nō pot^o fili^o a se facere qcqz nisi q̄ viderit p̄em facientē. Ex hac ḡ regula qua ita loquunt^o scripture: vt nō aliū alio minorē: sed tñ velint oñdere quis de quo sit: si nulli eū sensū p̄ceperūt: tanqz minorē fili^o dice ref. Quidā aut nostri indoctores: z i his mīnime eruditi: dū hec s̄m formā serui conant^o accipere: z eos rect^o intellect^o nō sequit: p̄turbant. Qd ne accidat: tenēda ē hec regula: q̄ nō minorē fili^o: sed q̄ de p̄e sit intimat: quib^o verbis: nō ineq̄litas: s̄ natiuitas ei^o oñdit.

De his scripture locis in quib^o dubiū est: an ppter assumptā creaturā minorē patre in dicent filiū: an vero b tantū q̄ licet equalē p̄i: tñ qz de p̄e sit doceant. La. II

¶ Tñ ergo quedā in sanctis libris: vt dicere ceperā: ita posita vt ambiguū sit quo nā referēda sint: vt ad illud q̄ ppter assumptā creaturā mior ē fili^o: an ad illud q̄ q̄uis eq̄lis: tñ qz de p̄e sit indicat. Et mihi quidē videt si eo mō ambiguū ē: vt explicari discerniqz nō possit: ex vtralibet regula sine piculo posse intelligi: sicut est q̄ ait: Hea doctrina nō est mea: s̄ ei^o q̄ me misit. Nā z ex forma serui pot^o accipi: sicut iā i libro supiori tractauim^o: z ex forma dei in qua sic equalis est p̄i vt tñ de p̄e sit. In dei q̄ppe forma: sicut nō ē aliud fili^o: aliud vita ei^o: sed ip̄a vita fili^o ē: Ita nō ē aliud fili^o: aliud doctrina ei^o: sed ip̄a doctrina fili^o est: ac hoc sic id q̄ dictū ē: dedit filio vitā: nō aliud intelligit q̄ genuit filiū q̄ ē vita. Sic etiā cū d̄: Dedit filio doctrinā: bñ intelligit: genuit filiū q̄ est doctrina: vt q̄ dictū ē: Hea doctrina nō est mea: s̄ ei^o q̄ me misit: sic intelligat: ac si dictū sit: ego non sum a memetip̄o: sed ab ip̄o qui me misit.

De his qui sp̄m sanctū nō minorē p̄e indicant: sed tñ q̄ de p̄e p̄cedit. La. III.

¶ Am z de sp̄s sancto: de quo nō est dicitū: semetip̄m exinaniuit formā serui accipiēs. Ait tñ ip̄e dñs: Lū aut venerit ille sp̄s veritatis: docebit vos oēm veritatē. Nō em̄ loquet^o a semetip̄o: s̄ q̄cūqz audiet loquet^o: z q̄ v̄tura sunt ānunciabit vob. Ille me clarificabit: qz de meo accipiet: z ānunciabit vobis. Post hec v̄ba: nisi p̄tinuo secut^o dixisset: S̄ia q̄cūqz h̄z p̄f mea sunt: p̄pterea dixi: qz de meo accipiet: z ānunciabit vobis: credere ē for̄asse ita natus de xp̄o spiritus sanctus: queadmodū ille de p̄e. De se

Job. 10

Phil. 2

Job. 14

Job. 5

Ibidē

Ibidē

Ibidē

Mat. 14

Job. 9

Job. 5

Ibidē

Job. 7

Ibidē

Phil. 2

Job. 16

Ibidē

Ibidē